

PREMIS MONTSERRAT ROIG 2019

Un any més, l'Ajuntament de Barcelona es congratula de poder oferir al món periodístic i de la comunicació social els Premis Montserrat Roig. Impulsats pel Consell Municipal de Benestar Social, aquests premis volen donar prova del nostre reconeixement a la professionalitat i a la dedicació de totes les persones que posen dia rere dia el focus en la realitat social actual de la nostra ciutat. Uns premis que reivindiquen i celebren el llegat de la Montserrat Roig, un llegat que és totalment actual.

Els reptes d'aquesta tasca són diversos, no només els d'oferir la informació de manera completa, veraç i precisa, sinó també els de transmetre-la.

La complexitat de la tasca es fa palesa un cop més en la situació d'emergència sanitària i social que vivim actualment arran de l'aparició del SARS-CoV-2. En aquests moments en què la vulnerabilitat dels col·lectius que conformen la nostra societat s'ha evidenciat general però de-

sigual, la informació social pren un lloc rellevant en els mitjans de comunicació. Davant dels riscos de l'efectisme, de la fatiga informativa i de l'apatia del receptor de la informació, la labor periodística requereix d'un mestratge addicional en el moment de divulgar uns fets que van més enllà de la mera actualitat perquè s'integren en la nostra quotidianitat.

Volem reconèixer una vegada més amb els Premis Montserrat Roig al periodisme i la comunicació social de la ciutat, la capacitat d'anàlisi i de reflexió dels professionals de la comunicació, i incentivar-les mitjançant la promoció a la investigació periodística, encara més necessària en moments com l'actual en què la rapidesa dels canvis pot temptar-nos a una lectura superficial de la realitat.

Us animem a conèixer els treballs premiats.

Consell Municipal de Benestar Social

EL JURAT

Un any més, els Premis Montserrat Roig reivindiquen i celebren aquell periodisme responsable, ètic, valent i compromès amb la vida dels veïns i veïnes de Barcelona. Responsable, perquè transmet amb honestedat temàtiques dures que arriben a la gent perquè van més enllà de les xifres i del context en què es produeixen. Ètic, perquè respecta la veritat, investiga i contrasta fets, i explica què passa, les seves causes i conseqüències. Valent, perquè s'apropa al lloc dels fets i als testimonis per a construir una història d'important rellevància social. I compromès, perquè denuncia les injustícies i contribueix al benestar de les persones.

En un moment en què la lluita contra les *fake news*, la revolució tecnològica i la convivència amb les grans plataformes socials esdevenen reptes a salvar, la pandèmia de la Covid-19 ha fet palesa la necessitat del periodisme que posa en el centre de l'esfera pública la vida de les persones, que sovint no tenen força o mitjans per expressar-se. Aquest és el periodisme que defensava la Montserrat i que avui en dia n'és llegat. Tant els treballs premiats com el centenar de peces presentades així ho evidencien.

La realitat que viuen les persones migrants i, en especial, els menors no acompanyats, la vulnerabilitat de la infància, les lluites veïnals i l'organització comunitària o la denúncia de les desigualtats que pateixen les dones destaquen enguany entre les temàtiques tractades. El periodisme d'investigació seguirà aportant el temps i la sensibilitat per escoltar, i la comunicació en el tercer sector social hi afegirà la proximitat i la consciència col·lectiva tan necessàries. Si hi ha un tipus d'informació que cal premiar i potenciar, és aquesta.

DOTACIÓ

Els Premis Montserrat Roig volen reconèixer i promoure la tasca de les entitats i dels i les professionals de la comunicació amb una dotació econòmica per a cadascuna de les modalitats de la convocatòria.

El jurat atorgarà un premi de 8.000 euros per a les categories de Periodisme Social i Comunicació Social, i 24.000 euros per a la modalitat de Promoció de la Investigació Periodística en l'Àmbit del Benestar Social a Barcelona, amb tres premis de 8.000 euros cadascun. La convocatòria també inclou un Premi Especial del Jurat sense dotació econòmica.

VEREDICTE

PERIODISME SOCIAL:

- 'Solos y migrados', de Marta Arias, Anna Surinyach, Agus Morales, José Colón, Àngel García, Paula Ericsson i la revista 5W.

COMUNICACIÓ SOCIAL:

- 'Gavina. Fent volar els infants del Raval i del món', de Vicens Tomàs Cordón i Ignasi Oliveras Hernández.

PROMOCIÓ DE LA INVESTIGACIÓ PERIODÍSTICA:

- Sobre l'àmbit de benestar social: 'El joc patològic a Barcelona: qui hi guanya i qui hi perd', de Maria Altmira, Carina Bellver i Ànnia Monreal.
- Sobre infància i vulnerabilitat: 'Infància desprotegida', de Karma Peiró, Xaquín Veira, Rocío Minvielle i Francina Cortés.
- Sobre feminització de la pobresa: 'Sensellarisme femení, històries de supervivència', de Claudia Frontino Gutiérrez.

PREMI ESPECIAL DEL JURAT:

- Reconeixement especial a l'àmbit periodístic, social i sanitari que ha treballat per fer front a la Covid-19.

PERIODISME SOCIAL

UN REPORTATGE DE MARTA ARIAS,
ANNA SURINYACH, AGUS MORALES, JOSÉ
COLÓN, ÀNGEL GARCÍA, PAULA ERICSSON
I LA REVISTA 5W

Dins la categoria "Periodisme Social" s'inscriuen totes aquelles peces que, incidint en els processos socials, inciten el coneixement i el sentit crític de l'audiència.

En aquesta edició, el guardó se l'endú l'especial de la Revista 5W 'Solos y migrados' sobre la situació dels menors migrants a Espanya. L'equip periodístic ha treballat durant tot l'any 2019 per investigar i triar angles útils per desenvolupar una narrativa alternativa a la mostrada pels mitjans.

El resultat de la investigació es vertebra en tres parts. 'Número 51', una peça sobre Omar Diallo, el jove de Guinea que es va suïcidar després de ser expulsat

del centre de protecció per a menors on vivia, a causa que la Fiscalia de Menors determinés que era major d'edat. El reportatge descriu l'angoixa produïda per la seva situació legal i explora les mancances del sistema d'acollida. L'especial inclou també la crònica de Marta Arias 'No son un acrónimo', amb fotografies d'Àngel García. El compendi de diverses històries aconsegueix crear una radiografia de la situació dels joves dins i fora del sistema d'acollida. 'Solos y migrados' conclou amb un assaig fotogràfic de José Colón, 'Niños antes que nada', un aproximament visual a la discriminació que pateixen aquests joves des de Melilla fins que arriben a llocs com Barcelona.

UN DOCUMENTAL DE VICENS TOMÀS CORDÓN I IGNASI OLIVERAS HERNÁNDEZ

La comunicació social és una eina d'apoderament que té per objectiu la transformació social amb missatges que creïn impacte o sensibilització. Alhora, s'ofereix com a font d'informació i de comunicació bidireccional entre persones emissores i receptores.

En aquesta modalitat s'inclouen les propostes que divulguen campanyes o iniciatives comunicatives de caràcter social.

El documental premiat enguany és 'Gavina. Fent volar els infants del Raval i del món', de la Fundació Joan Salvador Gavina, un homenatge a totes les treballadores de la mateixa entitat. Des de l'any 1979, la fundació treballa al barri del Raval de Barcelona per

respondre de manera global a les necessitats vitals i socials d'infants, joves i les seves famílies en situació de vulnerabilitat social, amb el fi de trencar el cercle estructural de la pobresa i contribuir en la millora de la comunitat i el seu entorn.

El documental va dedicat a l'esperit de lluita de tots aquells infants, adolescents i joves que han trobat una llar en la fundació.

La peça s'estructura a través dels testimonis de més de 30 persones de l'entorn: fundadors, educadors de carrer, i nens i nenes que aleshores tenien quatre anys i que avui narren com va ser l'abans i el després del seu pas per la Fundació Joan Salvador Gavina.

PROMOCIÓ DE LA INVESTIGACIÓ PERIODÍSTICA

Aquesta categoria comprèn les propostes documentades que puguin donar lloc a una investigació periodística en l'àmbit del benestar social, per a qualsevol mitjà, promogudes de manera individual o col·lectiva.

Per a l'edició de 2019 dels Premis Montserrat Roig, s'ha ampliat el nombre de treballs reconeguts amb relació a convocatòries anteriors. Sota la temàtica general i transversal de "Territori i desigualtats", s'han seleccionat tres treballs guanyadors, cadascun dels quals s'ordena en una de les següents temàtiques: l'àmbit del benestar social ('El joc patològic a Barcelona: qui hi guanya i qui hi perd'), infància i vulnerabilitat ('Infància desprotegida') i la feminització de la pobresa ('Sense-llarisme femení, històries de supervivència').

La modalitat de projecte d'investigació està retribuïda amb un total de 24.000 euros, 8.000 euros per a cada proposta guardonada. El resultat de la investigació es farà públic en els canals informatius propis de l'Ajuntament de Barcelona, coincidint amb el lliurament del premi de l'any següent.

EN L'ÀMBIT DEL BENESTAR SOCIAL A BARCELONA

PROMOCIÓ DE LA INVESTIGACIÓ PERIODÍSTICA

EL JOC PATOLÒGIC A BARCELONA: QUI HI GUANYA I QUI HI PERD

MARIA ALTIMIRA, CARINA BELLVER I ÀNNIA MONREAL

Considerada com la droga del segle XXI, la ludopatia afecta, segons les estimacions del Ministeri de Sanitat, uns 20.000 barcelonins. Es tracta, a més, d'una addicció poc reconeguda socialment com a malaltia, però que no deixa de créixer, a l'ombra tant de cases d'apostes, bingos, casinos i màquines escurabutxaques com, darrerament, del joc online i de les apostes esportives. Aquest projecte pretén radiografiar la realitat d'aquesta problemàtica a Barcelona mitjançant l'abordatge de quatre aspectes centrals: la dimensió d'aquesta xacra i els recursos per poder-la combatre, l'anàlisi del sector del joc, les tendències d'aquest mercat i el rejuveniment del perfil dels afectats.

INFÀNCIA DESPROTEGIDA

KARMA PEIRÓ, XAQUIN VEIRA,
ROCÍO MINVIELLE I FRANCINA CORTÉS

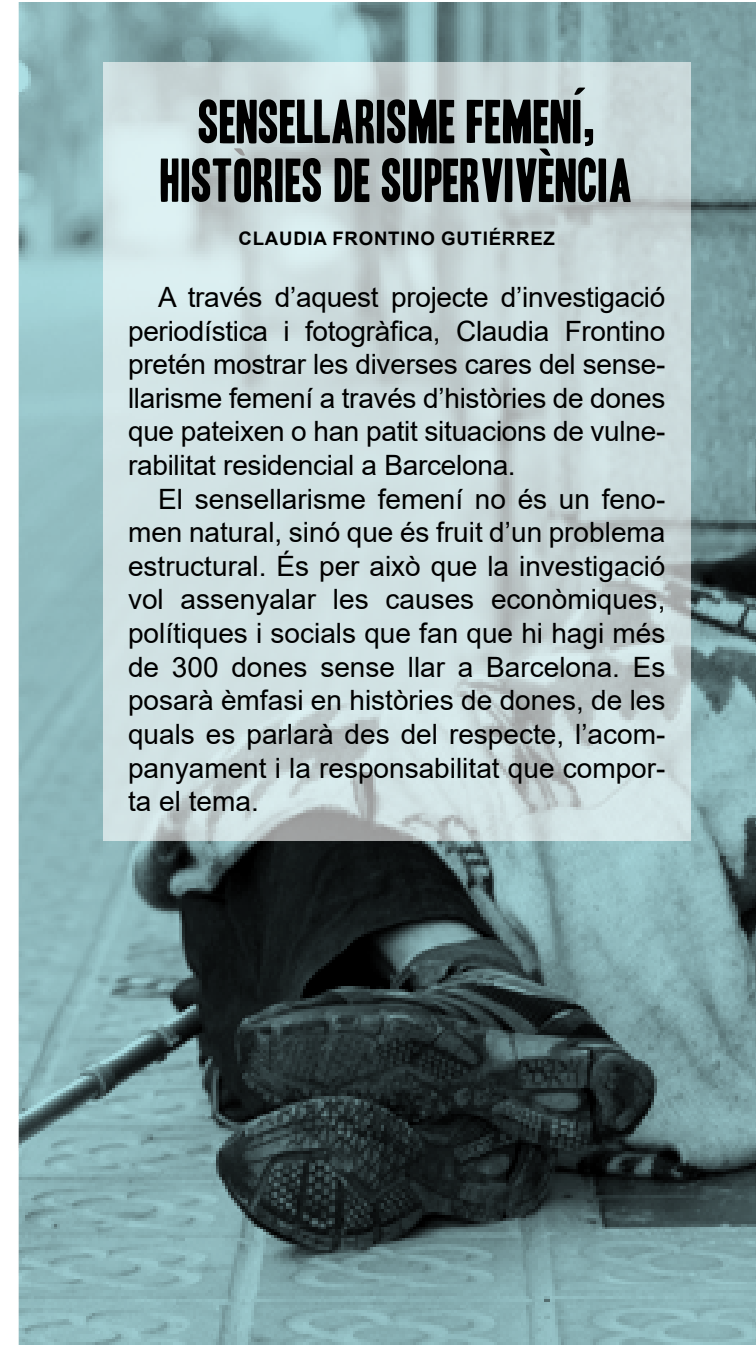
Els infants són els més desprotegits en casos de violència masclista a la llar. Testimonis muts de cops i maltractaments, veuen com se'ls roba la infància, el temps de joc i d'aprenentatge en l'entorn familiar. Sovint reben els maltractaments, abusos sexuals o acaben assassinats pel seu pare o tutor. El reportatge vol aprofundir, des d'una perspectiva de retiment de comptes, en la desprotecció dels menors a Barcelona i Catalunya.

SENSELLARISME FEMENÍ, HISTORIES DE SUPERVIVÈNCIA

CLAUDIA FRONTINO GUTIÉRREZ

A través d'aquest projecte d'investigació periodística i fotogràfica, Claudia Frontino pretén mostrar les diverses cares del sense-sellarisme femení a través d'històries de dones que pateixen o han patit situacions de vulnerabilitat residencial a Barcelona.

El sense-sellarisme femení no és un fenomen natural, sinó que és fruit d'un problema estructural. És per això que la investigació vol assenyalar les causes econòmiques, polítiques i socials que fan que hi hagi més de 300 dones sense llar a Barcelona. Es posarà èmfasi en històries de dones, de les quals es parlarà des del respecte, l'acompanyament i la responsabilitat que comporta el tema.

PREMI ESPECIAL DEL JURAT

RECONeixEMENT A L'ÀMBIT PERIODÍSTIC, SOCIAL I SANITARI QUE HA FET FRONT A LA COVID-19

Enguany el Premi Especial del Jurat pren una connotació diferent però necessària. De manera simbòlica, aquest premi es tradueix en un reconeixement i agraïment vers els col·lectius social, periodístic i sanitari que han treballat incansablement per fer front a la pandèmia de la Covid-19. Reconèixer i premiar la seva tasca en un moment crític i d'emergència humanitària, sanitària i econòmica és una qüestió

de justícia. Els seus esforços al capdavant dels serveis essencials han permès arribar allà on aquesta pandèmia fa més mal, i informar sobre el seu impacte social i humà. És també gràcies a la seva lluita que la societat és conscient de les múltiples realitats que es viuen a les nostres ciutats, i la fa reflexionar sobre com ser millors persones.

La dificultat dels darrers mesos ha fet sortir a la llum la gran generositat

i actitud solidària dels ciutadans de Barcelona, vehiculades mitjançant un exercici constant de responsabilitat i empatia vers la ciutat. Des dels premis Montserrat Roig es vol traslladar un profund agraïment a tots aquests col·lectius per la seva lluita, així com també reservar un espai per a recordar les víctimes de la Covid-19 i totes les famílies afectades. S'ho mereixen i ens ho mereixem tots com a societat.

PREMIS **2019**
MONTSERRAT

ROIG PERIODISME I COMUNICACIÓ
SOCIAL DE BARCELONA

LLISTAT DELS TREBALLS PRESENTATS

Trobareu tota la informació d'aquesta edició i, a partir del gener, de la nova convocatòria dels Premis Montserrat Roig al periodisme i a la comunicació social de Barcelona a: